

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhatszós pettsor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilntér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Művész-hangversenyek.

Csak a közeli napokban olvastuk fővárosi sajtónkban a hírt a felől az egész hazában, sőt még bizonyítvánnyal a külföldön is méltó fel-tűnést keltő szerződés felől, a melyet a budapesti Rózsavölgyi-czég korunk legkiválóbb hegedű-virtuózával: Kubelikkal kötött, három év leforgása alatt tartandó háromszáz hangversenyéért kerek félmillió koronát biztosítván számára; s máris híre jön annak is, hogy a fenomenális művész példátlan sikerei, melyek fővárosunk közönségét csaknem egészen lázas izgalomba hozták, néhány vidéki városunkban is visszhangra keltek. Kubelik hegedűjének varázs-hangjai s nyirettüjének utóérhetetlenül mesteri futamai elbűvölnek mindenkit, a ki annak a szerencsének részese lehet, hogy ezeket élvezheti.

Nem sok fantázia kell hozzá, hogy elgondoljuk azt a valódi diadalmenetet, a melylyel a kiváló művész be fogja járni az édes magyar hazát s önkéntelenül feltámad lelkiünkben is az óhajlás arra nézve, vajha mi is élvezhetnénk művészi játékát itt, városunkban.

Csak hogy az ilyen kiváló művészek hangversenyeinek és általában fellépésének a mi kis városunkban van egy óriási akadálya s ez a — pénzkérdés. Az ily hangversenyek rendezői anyagi szempontokból rendszerint oly túlzott követelésekkel lépnek fel, hogy azok csaknem teljesíthetetlenek. A mi pedig más városokban megvan, t. i. az, hogy akadnak czégek, vagy egyesek, a kik az ily hangversenyek anyagi kockázatait magukra vállalják s a biztosítani kívánt összeg felül haszon reményében, a rendezés feladatát teljesítik: az nálunk teljesen hiányzik.

Hiszen mi emlékezünk arra, hogy ez csak néhány év előtt is másképp volt. Emlékezünk

hangversenyekre, a melyeket nem kis sikerrel rendezett itt egy-egy erre vállalkozott czég, vagy egy-egy intelligens úriember; a kockázatot elvállalása által s az által, hogy ezúton kiváló művészek fellépését biztosították, nagy hálára kötelezték közönségünket. Úgy emlékezünk, hogy ezen az úton hallottuk itt városunkban Remmert Márthát, Hubayt, Proppert, Thománt, Rossinit, Kocalszkyt stb.

Nem kis sajnálattal kell belátnunk azt, hogy ez a vállalkozási kedv most már teljesen alábbhagyott. Valószínűleg anyagi szempontokra vezethetők vissza ennek okai; talán arra, hogy az ily vállalkozás nem mindenkor járt anyagi sikerrel. Azonban bármi is ennek az oka: a jelenség mindenestre sajnálatos és közönségünk nagy szellemi veszteséget jelent.

Az Eperjesi Széchenyi-kör már nem egy művész fellépését közvetítette. Nem egy hangverseny megrendezésére vállalkozott. Azt azonban nem tette soha és — nézetünk szerint is — nem teheti ezután sem soha, hogy oly hangversenyek rendezésére vállalkozzék, a melyek bizonyos összegek előzetes biztosításával járnak. Nem tehetné és nem is teheti a Kör ezt ezután sem nemcsak azért, mert anyagi viszonyai nem engedhetik meg az ily rendezéssel szükségképpen velejáró kockázatnak a viselését s az esetleges anyagi károknak fedezését, de nem teheti ezt főképpen azért sem, mert az ily hangversenyekkel való nyereszkedés nem illenék a Kör céljaihoz s egyáltalában nem volna méltó a Körhöz, mint tisztán kulturális célokra alakult erkölcsi testülethez.

Arra pedig alig lehet gondolni, hogy egy meghatározott — s tegyük hozzá: rendszerint igen jelentékeny — összeg előzetes kikötése nélkül ma már ily művész-hangverseny rendezése szóba jöhetne.

Ily esetekben a Széchenyi-kör intézőinek álláspontra kivétel nélkül az volt, hogy ha a fellépni óhajtó művészek fellépésének erkölcsi sikerét előre biztosították, a legnagyobb előzetesbiztonsággal közölte velük, illetőleg a fellépésüket közvetítő czéggel azt, hogy hangversenyük megrendezésére készséggel vállalkozik, a zeneszerek, bútorzat stb. használatának díjtalan átengedésével a rendezéssel járó kiadásokat tőle telhetőleg csökkenteni fogja, teljes erkölcsi súlyával mindent megtesz a siker érdekében s az előadás összes tisztajövedelmét biztosítja a fellépő művészeknek, vagy művészeknek. Nem egyszer örömmel is láttuk, hogy a Körnek ez a hozzájárulása legméltóbb, a művészet érdekeit a hatalmasban álló minden eszközzel felkarolni igyekvő álláspontra igen helyesnek és megfelelőnek bizonyult. Hogy a Blau Gyula-féle és Domitrovichné-féle hangversenyeket ne is említsük: ott volt a Reményi-féle nagy hangverseny, a melyet a Kör ugyancsak a fentebb jelzett alapon rendezett és pedig oly fényes sikerrel, hogy a művészeknek, az előzetesen biztosítani kívánt 200 frt helyett a hangverseny tisztajövedelmeként csaknem 500 frtot juttatott a kezeihez.

Mindezek — mint mondjuk — önkéntelenül eszünkbe jutnak most, a mikor a nagy hegedűművész: Kubelik, hangverseny-körútra indul, mert hiszen élénkén él bennünk is a vágy, és a forró óhajlás, hogy művészetében mi is gyönyörködhessünk.

Tudjuk, hogy Körünk intéző-körei máris érintkezésbe léptek a hangversenyeket rendező Rózsavölgyi-czéggel. Tartunk azonban attól, hogy az említett rendező-czég annyira kötni fogja magát ahhoz, hogy egy meghatározott összeg előzetesen biztosíttassék, hogy ez a követelés elháríthatatlan akadályul fog szolgálni arra nézve, hogy a Körnek osztály-

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Londoni apróságok.

Írta: dr. Mellórisz Béla

(Folytatás és vége.)

Hogy London oly szegény régi s főképp régi magánházakban, annak oka egyrészt a feltűnően sok tűzvész, melyek közül a legnagyobbak az 1666-iknak, mely 460 utcát és 13.200 házat hamvasztott volt el, magas emlékoszlopa a London Bridge közelében emelkedik, másrészt a sajátos építkezési mód.

London területének nagyobb része ugyanis egyes lordoknak hitbizományyszerű birtoka, melyet örökön el nem adhatnak. Háztelket tulajdonul venni nem lehet; hosszú időre, rendszerint 99 esztendőre haszonbérbe vesz tehát a vállalkozó a földtulajdonostól egy nagyobb, egész utca felépítésére elegendő területet s azon felépit 50—60 külsőleg és belsőleg egyforma szűk s nem túlságosan magas házat s ezeket alhaszonbérbe adja egyes családoknak. Annyira egyformán ezek a házak, hogy messziről egy rengeteg hosszú épületnek tűnnek fel. Nagyon természetes, hogy nem a legszilárdabb módon épüljenek, hisz 99 év elteltével a telekkel együtt a földtulajdonos sajátjába mennek át minden kárpótlás nélkül. London nem egyetlen városa Angliának, melyben ez a «long lease»-nak nevezett rendszer túlsúlyban van a «free hold»-dal, azaz a szabad tulajdonnal szemben. Ezekben a házakban igazán érvényesül a «my house my castle» («az én házam az én várom») régi angol közmondás; egy-egy család lakja e házakat (householder = házbirtokos), lakja tehát függetlenül, zavartalanul. Az a házárnyrendszer, mely a mi nagyvárosi bérházaikat oly kellemetlenné teszi, náluk ösmertlen. A Cityben azonban, hol az üzleti világ honol, egészen más, monumentális az építkezési mód.

A fentebb jellemzett lakóházaknak a beosztása is lényegesen különbözik a miénkétől; a pinczelakás helyén van a konyha s cseléd-szoba, földszinten az étkező- és társalgó, míg az emeletet a lakószobák

foglalják el, úgy, hogy egymás mellett, egymásba nyílólag két, legfeljebb három szoba van, vagyis a lakóosztályok külön emeletet foglalnak el. Kényelem és zavartalanosság az angol családi élet egyik alapigéje.

A nagyúri paloták, melyek a Hyde Park környékét foglalják el, természetesen, nagyobb terefgatúak; külsőleg komor, dísztelen mindegyik, belsőleg annál fényesebb és kényelmesebb.

Érdekes sajtása az angol lakóházaknak, hogy nemesak számmal, hanem névvel is el vannak látva, úgy, hogy a házakat építő vállalkozók ízlése szerint némely utca a női, másik ellenben pl a virágneveknek egész gyűjteménye. *

A társadalmi életnek is a miénktől számos, igen eltérő szabálya van a szigetország mindenben oly sajátos lakóinál — melyek különben nagyrészt ösmertesek. Köztudomású, hogy az angol illemszabályok szerint a férfi nem köszönhet addig a nőnek, míg ez köszönésével őt erre fel nem hatalmazta. Mi a köszönést a tisztelést, sőt mondhatnánk a megalázkodás megnyilvánulásának tartjuk, az angol az ösmertesség külső jelének — ez a kulcsa e két illemszabály közötti eltérésnek; mentől jobban meg akarjuk tisztelni azt, kit megsüvegelünk, annál mélyebben vesszük le kalapunkat. Nálunk ez udvariasság, ott alázatosság.

Hogy nem a férfi szólítja meg a nőt, hogy nem a férfi nyújt kezét a nőnek hogy nem a minden körülmények közötti baloldalt való menés az udvariassági szabály, hanem az, hogy a nőnek, vagy idősebb úrnak ama oldalán haladjunk, mely felől hamarabb érheti őt kellemetlenség, veszély, tehát pld. az utca felőli oldalon, hogy az utcán való meg-megállás, hátratekintés nem illő az angol felfogás szerint, az is általánosan ösmert dolog; — s azt hiszem, mindebben igazuk van.

Nem érdektelen az angol társadalmi szabályoknak a látogatásokról szóló fejezete sem. Olyan «egész délutánra» való látogatások, melyek a mi patriarkális életünket jellemzik, ott nem ösmertesek; szertartásos, rövid avagy névjegyek útján való és nem nagyszámú látogatások felelnek meg az önmagát és másokat zavarni nem akaró, hideg angol természetnek — «time

is money»! Nyomatott értesítéseket küld a háziúr és háziasszony ösmertéseinek s így tudatja velük, hogy a hónap mely napjain s mely órákban fogad («at home»), a mi szerfelett kényelmes a háziaknak, de kellemes az idegennek is, a ki tudja, hogy mely időben s mely ideig nem válik a vendéglátóknak terhére.

Vidékre határozottan kifejezett időre, pl két napra hívják meg az embert; ezen két nap alatt, majdnem úgy, mint nálunk, nagyobb úr a vendég, mint a házigazda, de ott is hagy «borraváló» képében csinos kis summa aranyat.

Sajátságos az is, hogy míg a nagyváros ujonnan érkezett lakosa megteheti a bemutatkozó látogatásokat azoknál, kikkel meg akar ösmerkedni, addig az, ki a vidéken telepedik le, nem kezdheti az ösmerkedést, hanem várnia kell, míg szomszédjai őt felkeresik s ezzel jelét adják annak, hogy felveszik őt körükbe.

Határozottság — ez az egyik legszembevetőbb jellemvonása az angolnak, gyermekeinél s felnőtnél egyaránt. Az etoni avagy a rugby-i középsikolának rövid, derékig érő fekete kabátos, kihajló fehér gallérú, hosszú nadrágos, cylinderes és sétapálcás 10—12 éves boy-ja, oly «gentleman», oly higgadt s korrekt magaviseletű, hogy bálmatba ejti az ehhez nem szokott kontinentális embert, a mi annál nagyobb dicséret, mert az angol ifjú mindaddig, míg a középsikolákat elvégzi, a gyermekszobában, illetve az iskola termeiben és játszótérein van s nem igényel vezetőszerepet a nagyok társalgásaiban, s nem kér részt a felnőttek örömeiből, — éret, de nem túlérett.

Játszóter! Az angol iskola leglényegesebb tartozéka, az angol ifjúság testi és morális egészségének titka; játék és verseny nélkülözhetlen két alkotó-elem az angol nevelésnek, az egyik kifejleszti a tehetséget, a másik becsüvagyat önt belé.

Láttam a cambridgei csolnakversenyeket (boatrace), a londoni küzdelmet Amerika és Anglia ifjainak cricket-játszó között, láttam a kristálypalota lawn tennis versenyét — esemény számba megy mindenik, melyet kellően méltányol a közvélemény minden organuma.

Egészséges, morális fejlődés és életnézet: kincse Albion fiának!

része lehessen az az öröm, hogy az új hegedűkirály hódító-körútja városunkon is keresztül vezessen. Ezt pedig őszintén és igazán sajnálni tudnánk.

Értesülésünk szerint a hangverseny-körút rendezői a művész egy hangversenyéért nem kevesebb, mint ezer korona biztosítását követelik. Világos ebből, hogy a hangversenynek legalább is mintegy ezerkétszáz koronát kellene jövedelmeznie, hogy ez biztosítható legyen. Erre azonban a Kör, a fent előadott okoknál fogva, tényleg ezúttal sem vállalkozhatik.

Igy nem marad egyéb hátra, mint hogy annak az óhajításunknak adjunk kifejezést, hogy vajha vállalkoznék ismét valamely czég, vagy egyén — mert tudjuk, hogy ilyen is megkerestek városunkban, — erre a szép feladatra, vagy pedig még inkább azt óhajtsuk, hogy vajha elfogadná a hangversenyeket rendező czég Körünknek azt az ajánlatát, hogy az összes tisztajövedelem biztosítása mellett a hangverseny megrendezésére a legnagyobb készséggel vállalkozik s a maga részéről minden lehető megtesz arra nézve, hogy a rendkívüli erkölcsi sikerrel kecsegtető hangverseny városunkban is oly anyagi sikerrel tartassék meg, a milyent az megérdemel s a milyen városunk kicsiny, de intelligens és a művészetért mindenkor nemeslelkűen áldozni tudó közönsége mellett csak elérhetünk.

(—h.)

Vármegyénk és városaink.

Közigazgatási bizottság. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága január 14-ikén *Tahy József* alispán elnöke alatt gyűlést tartott. Elnökölő alispán a gyűlést megnyitván, mindenekelőtt őszinte sajnálattal említette fel azon, immár köztudomású tény, hogy ő cs. és apostoli kir. Felsége, Szinyei Merse István főispán ezen állásától — hű szolgálatainak elismerése mellett — saját kérelmére felmenteni kegyeskedett. Hivatkozott az elnökölő alispán arra, hogy habár a vármegye közönségének az e hó 22-ikére egybehívott rendkívüli közgyűlésen alkalma lesz a m. kir. belügyminiszternek e tárgyban kelt leirata, úgyszintén Szinyei Merse István búcsúlevelének tárgyalása alkalmával Szinyei Merse István iránt a közügyek terén, a vármegye, a haza érdekében minduntalan kifejtett odaadó buzgó munkásságáért elismerő köszönetét kifejezni s mindenkor nemes, önzetlen jóindulatát kellő módon meghálálni mégis meg van győződve, hogy a közigazg. bizottság is, annak minden tagja az őszinte sajnálkozás érzetétől áthatva szerez tudomást azon máris befejezett tény felől, hogy Szinyei Merse István viselt főispáni állásától s ez által a közig. bizottság vezetésétől is megvált. Ösmeretes — úgymond — mindnyájunk előtt a távozó főispánnak mondhatni páratlan, szeretetreméltó előzékenysége, kiváló nemes szívósága, önzetlen baráti jóindulata, a bizottságban kifejtett odaadó, önfeláldozó munkássága, a bizottsági ügyek vezetése körül mindenkor tanúsított helyes tapintata, igazságszeretete és pártatlansága; ezen kiváló tulajdonok mind megannyi láncszemét képezik azon vonzalmi kötelékeknek, a melyek úgy a közigazg. bizottság egyeteme, mint annak minden tagja és közötté oly szorossá fűződtek s épen azért felszólaló alispán meg van győződve, hogy a közig. bizottság minden tagjának óhaját tolmácsolja, a midőn indítványozza, hogy a gyűlés Szinyei Merse István iránt a közigazg. bizottság vezetésétől való megválása feletti őszinte sajnálkozásának kifejezése mellett a közigazg. bizottságnak tapintatos és bölcs vezetéseért, annak beleértésében a közügyek terén szerzett bokros érdemeiért, önzetlen, odaadó buzgó tevékenységéért: hálás elismerését és meleg köszönetét jegyzőkönyvében megörökítse és ebbeli érzelmét búcsúiratban tudomására hozza. Ez indítványt a gyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette.

Ezután *Tahy József* alispán jelentette, hogy a múlt év decz. hónapban a vármegye közigazgatása a rendes mederben folyt. *Hoffmann Mór* kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy múlt hónapban adók s egyéb kincstári járandóságok címén 149,646 frt 86 $\frac{1}{2}$ kr. folyt be, vagyis 8308 frt 17 $\frac{1}{2}$ krral kevesebb, mint az 1899-ik év hason havában. Hátralékban maradt 95,602 frt 52 kr. kincstári követelés. A földadó-nyilvántartás kezelésében gátoló akadályok elő nem fordultak stb. *Matavovszky Béla* kir. tanfelügyelő jelentést tett az iskolatölgatásokról. A bártfai áll. elemi iskolaépület versenytárgyalását megtartották s tavasszal megkezdődik az építkezés, mely a f. évi szeptember 1-jén rendeltetésének átadható lesz. Az eperjesi iparostanoncz-iskolát egy párhuzamos osztálylyal fejlesztették. Az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányára szegény tanulóknak tankönyvekkel való segélyezésére 200 koronát adott, valamint Furia Károly komlóskeresztési ág. ev. tanítónak az őt ért elemi csapás alkalmából 60 korona segélyt utalványozott. *Dobias Ede* kir. államépítészeti hivatali főmérnök kedvező jelentést mutatott be az állami és a törvényhatósági közutakról. *Dr. Ferbstein Márk* tiszti főorvos jelentése szerint az egészségi állapot a vármegye területén november hónaphoz viszonyítva némileg rosszabbodott; egyes helyeken fertőző kórok számos esetben merültek fel.

Sárosvármegye árvaszéke január 14-ikén tartott ülésében vett lelkes búcsút *Szinyei Merse István* főispántól. *Úsz Antal* elnök meleg indítványára kimondta a gyűlés, hogy a távozó irányában háláját és köszönetét, valamint kiváló érdemeivel szemben elismerését jegyzőkönyvileg megörökítik s arczképét az árvaszék részére megszerzik. A lelkes határozatot a jegyzőkönyv egy példányának kézbesítése útján fogják közölni a távozó főispánnal.

A vármegyei állandó-választmány január 20-ikán tartotta ülését *Tahy József* alispán elnöke alatt. A gyűlés a f. hó 22-ikén tartandó közgyűlésnek egyetlen tárgyát készítette elő s *Kubinyi Albert*, *Ghillyány József*, *Mérey Aurél* és *dr. Schmidt Gyula* meleg felszólalásai alapján lelkes határozati javaslatot fogadott el, melyet a közgyűlés elől terjeszt, s melyben a távozó főispán iránti érzelmét szép szavakban juttatja kifejezésre.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Kubelik hangversenye. A budapesti *Rózsavölgyi és Társa* zeneműkereskedő-czég táviratilag tudatta az Eperjesi Széchenyi-körrel s ezenkívül egy eperjesi czéggel azt, hogy a kiváló hegedűművész hajlandó *eser korona* tiszteletdíjért városunkban egy hangversenyt adni s sürgős távirati választ kért az ajánlat elfogadását illetően. A Kör elnöksége nevében titkár és a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnöke felelték a táviratra s közölték a művészi körút intézőjével azt, hogy Körünk elvileg soha se tette és nem is teheti, hogy előre bizonyos összeget biztosítson, ellenben az egész tiszta jövedelem átadása mellett a hangverseny megrendezésére a legnagyobb készséggel vállalkozik s erkölcsi és anyagi támogatásával minden lehető megtesz a siker érdekében. A Kör ajánlatára eddig válasz nem érkezett. (Ezzel a kérdéssel lapunk vezető-czikkében is foglalkozunk.)

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január 17-ikén nyitotta meg a folyó évi hangversenyeinek sorozatát. A rendszerinti, díszes közönség ezúttal még szokatlanabb számban, zsúfolásig betöltötte a tágas termet. Az első műsor-számot *Kohout Lipót* karmester vezetése alatt a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekara játszta, előadván *Litolff*: «Maximilián Robespierre» cz. szomorújátékának hatalmas nyitányát. Alig van zenedarab, mely a maga nemében oly mély, megázó hatást gyakorolna a szívre és az agyra, mint ez. A zseniális hangszerelés és az előadás precizitása a legnagyobb mértékben érvényre juttatták e nagyszabású zeneköltemény kiválóságait. A nagy francia forradalomnak megannyi jelenete elevenedett fel lelkünkben ennek a magas nivójú zenének hallatára. A közönség hosszantartóan fejezte ki elragadtatását s elismerését az előadás és a kiváló karmester iránt. Ezután egy bájos énekettős következett, melyben *Kovalszky Margit* és *Balassy Margit* vettek részt, *Beck Matild* zongorakísérete mellett előadván *Mendelssohn*: «A madarak búcsúja» cz. hangulatos dalát. A szép sikert aratott ének-kettős szereplői valamennyien az áll. tanítónőképző-intézetnek növendékei s fellépésükkel fényes bizonyítást adtak annak, hogy helyes vezetés mellett mennyire fejleszhető a tehetség. A sokat tapsoló közönség óhajára még néhány válogatott magyar dalt énekeltek, a közönség fokozott tetszése mellett. Ezután ismét a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekara jelent meg az emelvényen s *Kohout Lipót* karmester vezetése mellett kizárólag vonós-hangszerekkel *Bocherini*: «Menuette»-jét adták elő s ezt a lelkesen tapsoló közönség óhajára meg is ismételték. Majd *Beér Ferenc* állami tanítónőképző-intézetét zenetanár mutatta be *Mendelssohn*: «Scherzo a Capriccio»-ját. A rendkívüli technikát s a klasszikus zenében való legteljesebb jártasságot igénylő darab nehezségeit nemcsak hogy leküzdötte, de a közönségnek általában elismerését vívta ki. Hasonló vonalon állottak a *Zimay L.* után, magyar népdalok felett előadott *Rhapsodiák*, melyeket még — hogyvoltoakra — egy magyar ábránd érzeteljes előadásával egészített ki. Zárópont volt: *Mozart*, *Quartetto II*; *Andante*; *Menuetto*. Előadták: I. hegedűn, II. hegedűn, violán és gordonkán *ifj. Lang Mihály*, *Eger Jenő*, *Baku Bóbert* és *Kallai Ede*. Már magában véve a vállalkozás s a vágy a zenének ily irányban való művelésére, biztosította a szereplők iránt a zenekedvelő nagy és díszes közönség legteljesebb elismerését. Felette fokozta ezt s az igazi érdemnek szóló tapsokban juttatta kifejezésre a meglepően koriekt előadás, mely bizonyította, hogy a szereplőkben a vállalkozási hajlamon kívül szorgalom, nemes ízlés s kiváló talentum is van. A legszebb folytatását várjuk.

A Petőfi-házra megindított s a Széchenyi-kör által máig folytatott gyűjtés eredményeképen, — hozzácsatolván a gyűjtött összegnek pénzintézetileg fizetett időközi kamatait is, — a Kör titkára 533 koronát és 34 fillért küldött át a Pesti Hazai Első Takarékpénztárhoz s egyidejűleg beküldötte a Petőfi-Társasághoz az eredeti gyűjtő-íveket és a betétekről szólott bankgyuleti könyvecskét is. Valóban öröndetes és elismeréreméltó tény, hogy vármegyénkben a gyűjtés ilyen tekintélyes összeget eredményezett. Természetes, hogy a jelzett nemes czélra a Kör ezután is bármily adományt a legszivesebb készséggel fogad s azt a Kör hivatalos lapjában nyilvánosan nyugtázva, be fogja küldeni a Petőfi-társasághoz.

Vörösmarty-ünnep. Jeleztük már a Kör igazgatóválasztmányának azt a határozatát, hogy 1900. deczember 1-jén, Vörösmarty születésének századik évfordulója alkalmából, nagyszabású *Vörösmarty-ünnepet* fog rendezni, melyre a «Kör hirdető» pályázataival is

figyelemmel lesznek. A Kör titkára most értesítette e határozatról a székesfehérvári Vörösmarty-kört s az említett egyesület meghívásáért a Kör nevében meleg köszönetet mondott.

Társalgó-órát a zene- és képzőművészeti szakválasztmány a legutóbbi hétfőn, január 15-ikén is megtartotta s ez alkalommal is méltó érdeklődés mutatkozott a Körnek ez új irányú működésével szemben. Remek szavakat hallottunk, mely lebilincselte az összes résztvevők figyelmét; azonkívül egy közelebbi zeneeste műsora érdekében előkészületek tettek.

A magyar-irodalmi szakválasztmány január 24-ikén tartandó házi-estéjének műsora:

«Váradi Antal lyrája.» Írta és felolvassa: *Kubányi Béla* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

Az Eperjesi Széchenyi-kör illetékes szakválasztmányai a Kör házi-estéinek sorozatát a következőkben állapították meg:

1900. január	31-ikén:	Zeneeste.
február	7. :	Felolvasás.
«	14. :	Zeneeste.
«	21. :	Felolvasás.
márczius	1. :	Zeneeste.
«	7. :	Felolvasás.
«	14. :	Zeneeste.
«	21. :	Felolvasás.
«	28. :	Zeneeste.

Meghívó az «Eperjesi Széchenyi-kör»-nek 1900. január hó 28-ikán (vasárnap) d. e. 11 órakor, a kör felolvasások kistermében tartandó *rendes közgyűlésére*. Eperjes, 1900. január 15. *Szinyei Merse István* s. k., elnök. *Dr. Horváth Ödön* s. k., titkár.

A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést. 2. Titkár jelentése. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Jövő évi költségelőirányzat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Jelentések és indítványok.

A sok fontos ügy elintézésére hivatott közgyűlésre melegen felhívjuk a tagok figyelmét és szíves érdeklődését. Kérjük a minél nagyobb számban való megjelenést.

SZÍNHÁZ.

Kiss Pál színtársulata január 16-ika óta közöttünk időzik. Másodízben van szerencsénk a társulathoz, melyet múlt évi szerepléséből közönségünk eléggé megismerhetett. Úgyde ugyanezt mondhatjuk a társulatról is, melynek a múlt év folyamán volt alkalma tapasztalni azt, hogy, habár korántsem elégtette ki a közönség várakozását, mégis méltányolták törekvését s panasza nélkül fejezhették be a múlt évi szezon. A tavalyi évad bezárultával volt alkalomunk Kiss Pál figyelmébe ajánlani a hiányokat, városi színházi hatóságunk is őszintén és határozottan nyilvánította nézetét, tapasztalatokat szerkezett az igazgató is s így méltán elvárhattuk, hogy a kölcsönös megismerés az ideai szereplésnek csak előnyére fog szolgálni. Jóllehet az eddig lejátszott műsor tapasztalatai sokkal halványabbak, semhogy a társulat erejéről biztos képet alkothattunk, mégis örömmel nyilváníjuk már most azt a nézetünket, hogy Kiss Pál helyesen fogta fel a múlt év tanácsait s igyekezett társulatát a tavalyinál sokkal jobb erőkből összeállítani. Ezt a benyomást keltette bennünk az elmúlt héten négy előadása, melyeknek változatosága egyrészt azt dokumentálta, hogy az igazgató nyit bátorsággal mutatta be a különböző szerepkörök erőit, másrészt alkalmas volt arra, hogy a közönséget hamarosan tájékoztassa a társulatkak csaknem minden irányban való szervezetségéről. Vigjátékok, operett s színművet láttunk s valamennyi általában véve megnyerte a közönség tetszését. Legalább az előadás tekintetében figyelem-eméltó panaszt nem hallottunk s e tekintetben a magunk részéről is teljes megelégedésünknek adhatunk kifejezést. Az új tagok összehasonlíthatatlanul képzetebbek a múlt évi főerőknél. Közöttük *Ligeti Mari*, *Bercsik Margit*, *Kendi Boriska*, *Szabados Sándor*, *Falussy István* előreláthatólag kedveltjei lesznek a közönségnek. Nem láttunk még népszínművet s így erről ezúttal nem szólhatunk. A «Gyurkovics-lányok» helyett czélszerűbb lett volna pénteken népszínművet játszani. Hiszünk, hogy Kiss Pálnak népszínmű-erői bemutatásától sincs mit tartania. A mai napon ez is megvalósul.

Kedden, január 16-ikán, *Blumenthal* és *Kalderburg* kacagató vigjátéka, a «Mozgó fényképek» került színre; a darabot egyik legszellemebb írónk, *Heltai Jenő* magyarosította. Ez a német vigjáték határozottan magán viseli eredetét. Kevesebb benne a helyzetkomikum. E mellett durvaságoztól ment s a kifejlés még ártatlanabb színben tűnteti fel a kezdetben mutatkozó mérsékelt pikantériát. A darab meséjével megismétlés reményében a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe. Csupa jókedv és derű az egész darab s színészeink összevágó, pontos előadással biztosították a sikert. *Krasznay* (Kapor Kálmán), *Rátkay* (Menszky Boris), *Vágó*, *Bercsenyi Margit*, *Halnay Kornélia* különösen kintűnek.

Szerdán a «Suhancz»-ban az operette-személyzet mutatkozott be. A czímszerepet *Ligeti Mari* játszta, kit a közönség már a Széchenyi-köri fellépéséből is ismer. Hangja a színpadon még szebben érvényesül. Játéka rutinirt, diskkrét. Ha nem csalódtunk, általában megnyerte az operette-kedvelők tetszését. *S. Bercsik*

Margit ügyléts szerződve. Emléke a bővebb mélt Burányival való mindenütt volt *rencs* hangja set fejlődött s man *Szidó* — jele még nem szólh emelünk *Falussy* sát s kellemes

Csütörtökön pályadíjat nyert inkább a társ e sorokat, mag annak idején adták s hamar sára jutott. Ez előadásul helytelom megoldása mű felette érde az tagadhatatlan emelünk *Bercsik Sándor* (Tardy s ez idén is ép *Szabados Sándor* mutatkozik. Bir elegánsan mozosuliat legjobb er örömmel fogunk rokonszenves *Bercsik* végül meg gróf Szerényi sz a színen; a mily lehet, nem szab **Pénteken** a darabját adták.

* **Görög-ka** *Mihály* remény kérelmére Gerál krempachi ká kantóratnítól k

* **Görög-ka** kath. hitvallású restek fel *dr. I.* nemeslelkűtől, és városunk tár nagyrebucülés taikkal elhalmoz méltóságával fo

* **Kitünt** tanfelügyelőt a kir. tanácsosi érdemlett legfelte feltette sokan ö tetettnek szakér és erélyt itteni

* **Pap Sánd** kir. állatorvost, Romániába, Bess küldötte 20,800 vásárlása czéljáb Eperjesről kezdé visszatérni.

* **Áthelyez** az Orsovára távo *Gyula* főerdész *Lipnár János* sz számvizsgálót N magy. kir. főerd

* **Gyász.** *E. Linienstráti Pa* des, a hadi-éret kereszt birtokos évében. Az álta tiszt temetése — részvételével s n 19-ikén ment vélele 63-ik évébe húnyn el Eperjes

* **Adomány** javára *Kis-Szebe* megváltására kit adományt jegyzé A nemesszívű önmagát.

* **Jótekonys** az *Abányi-Kassa* deletében 8000 nek, mely össze rint három év a

* **Felség-seg** 1899. év folyamán kódd magányozott adományozott. tatnak azok a egyházi és isko

* **Közgyűlé** 28-ikán d. e. 1 is felhívjuk olva

Margit úgylátszik szintén operette-énekeszerepekre van szerződve. Éneke elég könnyed s hangja kellemes; a bővebbi méltatástól ezúttal még tartózkodunk. Bár Burányival való jelenetei — utóbbi hibájából — nem mindenütt voltak összevágók. Egyébként *Burányi Ferenc* hangja semmi kívánni valót sem hagy föl. Sokat fejlődött s manapság ritka, élvezhető tenorista. *Szepesi Szidról* — jelentéktelen szerepénél fogva — ezúttal még nem szólhatunk. Elismeréssel kell azonban kiemelni *Falussy István* (Morin báró) szép alakítását s kellemes baritonját.

Csütörtökön a «Becsületbíró», Bosnyák Zoltánnak pályadíjat nyert színműve került előadásra. Ezúttal inkább a társulat új, eddig nem ismert erőinek száma e sorokat, magáról a színműről csak annyit, hogy annak idején nem nagy hatást keltett, egy-kétszer adták s hamarosan a magyar eredeti színművek sorsára jutott. Ez még nem jelenti azt, hogy bemutatódó előadásul helytelenül volt megválasztva. A bonyodalom megoldása semmiesetre sem bosszantó s hogy a mű felette érdekesítően s nem sablonszerűen indul, az tagadhatatlan. A többi között különösen ki kell emelnünk *Bersenyi Margitot* (Irén) és *Szabados Sándort* (Tardy Orbán). Előbbi jól ismeri a közönség s ez idén is ép oly sokat fog tapsolni neki, mint tavaly. *Szabados Sándor* nagyon tehetséges drámai erőnek mutatkozik. Birja az összes kellékeket. Szépen alakít, elegánsan mozog, szóval játszik. Szerepkörében a társulat legjobb erőjének látszik. Több tapasztalat után örömmel fogunk még vele s nevével, a szintén kiválóan rokonszenves Kendi Boriskával, foglalkozni. Rosszul esik végül megemlítenünk azt, hogy *Kellér Gyula* gróf Szerényi szerepében olyan tolettben jelent meg a színen, a milyenben olyan úri társaság előtt nem lehet, nem szabad megfordulni.

Pénteken a «Gyurkovics-lányokat», Herceg Ferenc darabját adták.

H I R E K.

* **Görög-kath. egyházmegyei hírek.** *Molcsányi Mihály* reményei h. elkész ugyanily minőségben saját kérelmére Geráltra áthelyeztetett. — *Malaszt Mihály* krempachi kántortanító Hodermarkra ideiglenes h. kántortanítóul kiküldetett.

* **Görög-katholikus újev.** Január 13-ikán, a gör. kath. hitvallásúak ünévkor, ez évben is számosan keresték fel *dr. Vályi János* megyés-püspököt, hogy a nemeslelkű, kiváló főpásztort, a ki egész vármegyénk és városunk társadalmában a legnépesebb tisztelettel s nagybecsüléssel környeztetik, szívből jövő jó kívánataikkal elhalmozzák. A kiváló főpap ismert szeretetreméltóságával fogadta a déli órákban a tisztelgőket.

* **Kitüntetés.** *Dr. Vergina Gyula* szegedi kir. tanfelügyelőt ő Felsége a király, érdemei elismerésül, a kir. tanácsosi címmel tüntette ki. Az oly igen megérdemelt legfelsőbb kitüntetésnek vármegyénkben is felette sokan örvendenek azok közül, a kik a kitüntetésnek szakértelmét, ambíciózus nemes törekvéseit és erélyt itteni hivatalos működésének idejéből ismerik.

* **Pap Sándor,** városunk szülöttjét, ósánczi m. kir. állatorvost, a földművelésügyi m. kir. miniszter Romániába, Bessarabiába, Törökországba és Kisásziába küldötte 20,800 juhnak az állam részére való megvásárlása céljából. Keleti útját január hó 17-ikén innen Eperjesről kezdte meg, s két hónap elmúltával fog visszatérni.

* **Áthelyezések.** A földművelésügyi m. kir. miniszter az Orsovára távozott Würsching Frigyes helyére *Ormai Gyula* főerdész Aranyidkáról, s a Zalatnára távozott Liptár János számvevő helyére pedig *Balogh Károly* számvizsgálót Nagy-Bányáról nevezte ki a soóvári nagy. kir. főerdő-, illetve főbányahivatalhoz.

* **Gyász.** E hó 17-ikén hunyt el városunkban *linijentri Pacher Hermann* nyug. cs. és kir. alezredes, a hadi-érem, a jubil. emlékérem és a szolgálati kereszt birtokosa, életének 61. s boldog házassága 24. évében. Az általános köztisztelettel környezett törzstiszttel temetése — a rokonság és nagyszámú közönség részvételével s nagy katonai gyászpompával — e hó 19-ikén ment végbe. — *Gebauer Ottó* zongorahangoló élete 63-ik évében, szintén az elmúlt héten, jan. 18-ikán, hunyt el Eperjesen. Temetése jan. 20-ikán ment végbe.

* **Adomány.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára *Kis-Szeben sz. kir. város,* az újvíi üdvözletke megváltására kibocsátott aláírású íven, 5 korona kegyes adományt jegyzett és küldött be az egylet pénztárába. A nemesszívű cselekedet mindennél jobban dicséri önmagát.

* **Jótékonyág.** A napokban elhunyt *Bulyi Dezső,* az *Abauj-Kassai Közlöny* volt szerkesztője, végrendeletében 8000 koronát hagyott a kassai szegényeknek, mely összeg a hagyományozó rendelkezése szerint három év alatt fog kiosztatni.

* **Felső-segélyek.** Ó Felsége magánpénztárából az 1899. évi folyamán vármegyénk területén lakó, szűkölködő magánégyéneknek összesen 2020 korona segélyt adományozott. Ebben az összegben benn nem foglaltatnak azok a segélyek, melyek közzélokra, főként egyházi és iskolai czélokra adományoztattak.

* **Közgyűlés.** Az Eperjesi Széchenyi-kör január 28-ikán d. e. 11 órákor tartandó közgyűlésére ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete** legközelebbi társasestjét jan. 23-ikán tartja meg és pedig *Peskó Ödön* koll. főgimn. tanár «A sodrony nélküli táviratozás»-t mutatja be. Felhívjuk tehát mindazok figyelmét, kik az egyesület belétele iránt érdeklődnek, hogy ezen érdekesnek ígérkező estét el ne mulasztják.

* **Szulamit.** A mint a *Magyar Nyelvőr* közli, ez németes vagy francziás kiejtése a szónak, mely a héberben Sulamit-nak hangzik (ejtsd magyar s-sel = ném. sch). A magyar embernek *Sára* az, a mi a németnek *Szara*. Hasonlóképpen a Sulamitban a hősnek neve *Absalom* és nem *Abzalom*.

* **Két hirlap egybeolvadása.** Az *Abauj-Kassai Közlöny* és a *Kassai Újság* egybeolvadt s ezúttal mint akassai ellenzék organuma: *Kassai Közlöny* címen fog megjelenni, *dr. Fényes Samu* szerkesztése alatt.

* **Ajánlás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium, a Franklin-Társulat kiadásában megjelent s tartalmánál, stílusánál és díszes kiállításánál fogva az ifjúságnak nemcsak kellemes, de néprajzi, valamint művészeti- és művelődéstörténeti tekintetben is hasznos olvasmányul szolgálható következő munkát: «*Italia. Utirajzok és tanulmányok. Irta Berzevicsy Albert. Harmincz képmellekkel. Budapest, 1899.*» a jutalomkönyvek kiemelésénél, a középiskolai tanári testületeknek nemkülönbön a polgári, kereskedelmi iskolák, felsőbb leányiskolák és tanítóképző-intézetek könyvtáraiba való beszerzésre, ezen iskolák igazgatóinak figyelmébe ajánlotta.

* **Az Eperjesi Társadalmi Egylet** igazgatóválasztmánya január 16-ikán tartotta ülését *Kubinyi Albert* elnöke alatt. A gyűlésen alakított meg az egylet tisztikara véglegesen, a mennyiben *dr. Schmidt József* alelnökké, *dr. Horváth Ödön* kir. tanácsost jegyzővé, *Gombos Alajos*t háznagygyá, *Kosch Árpád*ot pénztárossá és *Szánik Ernő*t könyvtárossá választották. A gyűlés ezenkívül határozatilag kimondta azt, hogy táncmulatságok alkalmával az egyleti helyiségeket csak abban az esetben hajlandó a mulatságok rendezőinek átengedni, ha ennek használatáért minden ily alkalommal 30 kor. díj fizetetik, s kimondta azt is, hogy ez alól a díj alól mentességnak, vagy elengedésnek helye a jövőben általában nem lehet.

* **A farsang első bálja.** Az Eperjesi Ipartestületnek a Vigadó nagytermében ma, vasárnap tartandó bálja iránt szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik minden oldalról. És ez onnan van, mert az ideai farsangban nem igen lesz más iparos-mulatság, és mert az iparosok rokkant-pénztárára lesz a bál tisztajelölme. Ohajtjuk, hogy az iparosoknak s az ő pártfogóiknak ma esti találkozója az erkölcsiek mellett egyszersmind szép anyagi haszonnal is záruljon!

* **Tánczestély Kis-Szebenben.** A k. szebeni kegyesrendi gimnázium — a létesítendő segélyző-egyesület javára — január 20-ikán a városház nagytermében zártkörű tánczestélyt rendezett.

* **Az eperjesi koll. theol. hallgatók** — mint már jeleztük — január 13-ikán tanáriuk vezetésével mellett Kassára tanulmányi kirándulást rendeztek, a hol is az evang. népiskola nagytermében igen sikerült s az illetékes kassai közönség általános meglepődését kivívott vallásos jellegű estét rendeztek. A műsor a következő volt: A theológiai énekknak *Szánik Ernő* énektanár vezetésével melletti összhangatos éneke (Beethoven «Varázsfuvola»-ja) után *Mayer Endre* tanár, mint a theológusok kebelében fennálló belmissziói egyesület elnöke, egy rendkívül érdekes, tanulságos és épületes felolvasást tartott «Mire van szükségünk?» címmel, mely felolvasásában teljesen kimerítő képet adta a belmissziói munkásságnak. Két szavaltat is volt. *Varadi Antal* «Az úr ítélt» cz. gyönyörű költeményét *Szkrovina Ottó; Szabolcska Mihály* kitűnő lírikusunk «A magyar pap» cz. épületes legendáját pedig *Szkalos Emil* szavaltta el sok érzéssel és hatásosan. Majd a lapunk közönsége előtt is tárczáiról és költeményeiről ismert ifj. *Porkoláb Gyula* «Tudomány és hit» címmel gyönyörű rajzát adta elő a «döre tudás»-nak és a viaskodó hitnek küzdelmét és utóbbinak végleges diadalát megfejtve. Az «Erős vár a mi Istenünk» hatásos karének fejezte be az estét. A nagyobbára nőkből álló szép számú közönség a legnagyobb élvezettel hallgatta az egyes pontokat. A kiránduló tanárok és theológusok a kassai ev. egyház szívesen látott vendégei voltak, s köszönetüket *dr. Szlavik Matyas* th. dékán tolmácsolta a kassai egyház előjárósága előtt.

* **A Nagy-Sárosi Műmalom-élő jelentése.** A Nagy-Sárosi Műmalom-részvénytársaság igazgatóságának és felügyelő-bizottságának évi jelentése, valamint zárószámadása e napokban jelent meg nyomtatásban. Az igazgatóság, illetve a felügyelő-bizottság jelentése szerint az 1899-iki üzleti év ismét azon esztendőkhöz tartozik, melyek a magyar malomiparra nehéz viszonyokat hoztak. A búza ára a lefolyt egész évben úgyszólván folytonos hanyatló irányt követett, minek természetes következményeként a liszt-árak is folytonosan alább szállottak. Mindennek dacára az igazgatóság meglepődesre méltó, kedvező eredményről tehet a közgyűlésnek jelentést, a mi e nagy hírű, kiváló iparvállalatnak reális alapokra építését s mintaszerű vezetését éppen a fenti nehézségekre való tekintettel a legélelmeben bizonyítja. Az 1899. évi örleménye 298,053 métermázsza búzának s 7075 métermázsza rozsának felel meg, tehát az összes termelés 305,128 métermázsza tesz ki, mely egészben el is adatott. Az 1899 évi tiszta nyeresége 117,587 korona 78 fillért tesz ki, mely összegre nézve az igazgatóság és a felügyelő-bizottság javasolja, hogy a 20-ik sz. szelvénynek 30 koronával leendő beváltására 96,000 korona; a tisztviselői nyugdíjalap gyarapítására 10,000 korona s az osztalék-tartalék gyarapítására 11,587 korona 78 fillér fordíttassék.

* **A kassa-oderbergi vasút tescheni Magyar Társadalmi Köre** eddigi szokásához híven, febr. hó 10-ikén a tescheni városháza nagytermében zártkörű tánczestélyt rendez. A vigalmi-bizottság január 7-iki határozata szerint a tánczestélylyel egybekötött költségekhez maguk a tagok tehetségek szerint járulnak. Az előző évek túlzásfoltóságára való tekintettel, egyegy tag csakis 3 család meghívására van feljogosítva,

a tánczó fiatal emberek azonban korlátlan számmal hívhatók meg. A meghívandók névsora jan. hó 25-ikéig küldendő be. A tescheni magyar mulatság egyike a legnagyobbaknak és legkedélyesebbeknek. Felhívjuk tehát reá az érdekeltek szíves figyelmét.

* **A Bécsi «Allgemeine Versorgungs-Anstalt»** által kiállított ideiglenes jegyek, és pedig az I-ső osztályúak az 1847-ik évig bezárólag, a II-ik osztályúak az 1850-ik évig — *járadék-jegyek ellen* kicserélendők, mely járadék-jegyek után 1901. év január havában fog a megfelelő osztalék kifizetettetni. A kicserélés az Eperjesi Bankegyletnél eszközölhető.

* **Sztrájk Dubnikon.** A dubniki opalbányában száz munkás a munkát beszüntette. Január 11-ikén ugyanis megjelent a bányatelepen *Szakmáry Géza* főszolgabíró, hogy a munkásokat a szokásos módon feleskesse. Ez alkalommal az eskü letételét az összes munkások megtagadták, okul adván azt, hogy a munkabéruk nagyon csekély, 50 krtól 1 frt 20 krig változik s ebből is 3 százalékot a betegsegélyző-pénztár javára levonnak. A munkások ugyanekkor kijelentették, hogy mindaddig, míg béruk felemelve nem lesz, a munkát a bányákban nem folytatják. A mozgalom vezetője több, már Amerikában is megfordult munkás, névszerint: Varga András, Stoffan Pál, Ulicsni János, Soltész János, Sváb János és Bugos Pál, vörösvágási, illetve hűvész lakosok, kik a munkabér felemelését társaik nevében is egyidejűleg a m. kir. pénzügyminisztériumnál is kérték. Rendzavarás eddig még nem történt. A csendőrséget megerősítették. Selmeczbányáról egy bányatanácsos is a helyszínére érkezett.

* **Beteg- és hulla-szállító ágyakat** szerzett be a rendőrség, miáltal meg fognak szűnni azok az utcai csoportosulások, melyek minden egyes beteg- vagy hullának a kórházba történő beszállítás alkalmával fölludtak.

* **Elveszett.** Egy arany gyűrű két gyémánt- s a közepén egy smaragd kövel. Elveszett továbbá egy ezüst kulcstartó öt nagy és egy kis kulccsal. A megtalálót kéri, hogy adja be a tárgyakat a rendőrséghez, hol illő jutalomban fog részesülni.

* **Esküdtársi tárgyalások.** Az Eperjesen 1900. évi február hó első hétfőjén kezdődő ülészak szolgálatai lajstroma sorsolás útján a következőkből fog állani: Dr. Oszvald Tivadar ügyvéd, dr. Zahler Dezső ügyvéd, Pondelics Emil nyug. tanító, Schwarcz Adolf fényképész, Nagel Gyula töltszéki korcsmáros, Sztankay László ny. tkvvezető, Újházy László budaméri földbirtokos, Mészáros Sándor géptulajdonos, dr. Mikler Károly jogtanár, Weichart Károly ny. pénzügyigazgató, Ghillány József magánzó, dr. Prokopovics Béla kis-szebeni ügyvéd, Pollák Jabab ügyvéd, Bornmisza Lajos kriványi földbirtokos, Bohrandt Vilmos kereskedő, Jármay Titusz bártfai kereskedő, Magyar János cipész, Mitske Ede kereskedő, Maléter Gyula birtokos, Kovaliczky Mihály szentpéter lakos, jószágigazgató, Toperczer Albert bártfai takarékpénztári igazgató, dr. Glück Jónás bártfai ügyvéd, Vilecz Jenő bártfaiúfalvi földbirtokos, dr. Horovitz Gyula ügyvéd, Péchy Elemér péchújfalvi földbirtokos, Keresztály Imre bártfai lakos, magánzó, Glatz János kályhás, Friedrich Vilmos pékmester, Gergelyi Ferdinánd kis-szebeni földbirtokos, Krály Vilmos magánhivatalnok. *Pót-esküdtárs:* Soós Lajos bártfai magánmérnök, Tepliczky Tamás bártfai pékmester, Lintner Károly kárptos, Kavalszky Ágoston tanár, Flórián Jakab kollégiumi tanár, Perlmann Lipót kis-szebeni mészáros, Elefánt Ferenc kivés, Gyogyovszky József bártfai magánzó, Tauth Viktor kereskedő, ifj. Molitorisz István gyógyszerész.

* **Levélgyűjtők a báltermekben.** A kereskedelmi miniszter engedélyt adott egy vállalkozónak arra, hogy báltermekben levélgyűjtő-szekrényeket állítson fel, tisztán képes-levelezőlapok számára. A miniszter kikötötte azonban, hogy csakis magyar gyártmányú képes-levelezőlapok továbbíthatók.

* **Hamis ezüstforintosok.** Koronákban, fillérekben számítunk már mindent, a mi a bürökban sok kellemetlenséget okoz a hivatalnokoknak a bejegyzéseknél, de azért ebben a zavaros koronás világban elég megfelelő foglalkozásnak tartják a hamis ezüstforintosokat gyártani. Nehány nap óta Kassán is került hamis ezüstforintos forgalomba. Egészen új veretűek, nem is olyan rossz utánzatok, csupán a körzet teljesen sima, hiányzik a reczés és a gravura. Így könnyen felismerhetők.

* **Híd- és útéptés.** A budapest-kassa-zborói törvényhatósági közút 76. számú hídja 2856 frt 65 kr. költségen ki fog építtetni. Az árlejtés a kassai nagy. kir. állami építészeti hivatalban január hó 29-ikén fog megtartatni. A tervek és a költségvetés már most megtekinthetők az állami építészeti hivatalban.

* **A szakál, mint melléklet.** A kis-szebeni kir. járásbíróshoz a mult napokban feljelentés érkezett, mely különösen mellékleténél fogva ritkítja párját. A feljelentés arról szólott, hogy *Dzurus Tamás* polomi lakos ittas állapotában összekulombözött *Rottenberg Lipót* berzeviczei lakossal, miközben ennek szakálát egy elszánt rántással kitepte s ezenkívül több kisebb sértülést ejtett rajta. Bizonyosság kedvéért a kitepített szakált a feljelentéshez ./. alatt csatoltatott s egyben orvosi látélet is igazolta, hogy nem a borbély volt a tettes. A garázda *Dzurus Tamás* ezután hamarosan eltűnt a községből.

* **Apa és lánya.** *Bonska Lajos* bunyitai lakos a minap hazatérve, nagy meglepetéssel tapasztalta, hogy lakásából mintegy száz korona kispénzért távolléte alatt eltűntek. Annál csodálatosabbnak tűnt fel előtte a dolog, miután a lakást gondosan bezárva találta, úgy, a mint elhagyta. Természetesen jelentést tett a csendőrségnek, mely, jóllehet semmi útbaigazítást a károsult részéről nem nyert, mégis hamarosan nyomára jött a tettesnek *Zseron Mari* ottani lakos személyében. Nevezett be is vallotta, hogy egyszer régebben

a károsult kertjében megtalálta a pitvarajtó kulcsát s a károsult távollétét felhasználva, ezzel nyitotta ki a lakást s a nyitott ládából az ott talált készpénzt elvitte.

* Egyszerre kettő. Spakovszky Kázmérné Forrai Maria telenyi lakos sírva állított be a rendőrséghez és kérdezősködött 17 éves Mari nevű leánya után, a ki Eperjesen szolgál.

* A csúsz és köszvény gyógyítására ezer és ezerféle szert és gyógymódot ajánlanak, de a szegény szenvedők bajuktól ritkán szabadulnak meg tökéletesen.

* A főváros tűzbiztosítása. Budapest székesfőváros múlt hó 27-ikén tartott rendkívüli közgyűlésén a mintegy 20 millió korona értékű képviselő épületei és ingóságai tűzbiztosításával csaknem egyhangulag az Osztrák Elemi Biztosító Társaság budapesti fiók-igazgatóságát bízták meg.

* Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomor- és étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérértékeség, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító-labdacsokot, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak.

* A magas- és legmagasabb körökben iszszak a Messmer-theat. Kitűnő minősége folytán egyik családból a másikba terjed és ma elsőrangú keverék.

* A magas- és legmagasabb körökben iszszak a Messmer-theat. Kitűnő minősége folytán egyik családból a másikba terjed és ma elsőrangú keverék.

Selyem-báliruha 6 frt 30 krtól

feljebb — 14 méter! postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR. NYILATKOZAT.

Egy konkrét panaszról kifolyólag, a melyet a «Sultan» forrás ellen emeltem a miatt, mert reklám-eszközü a «Salvator» forrásom nevét használta föl.

Holénia úr amaz állítása, mintha a «Salvator» vegyelemzése eltérő, tehát hamisak volnának, valótlan; mert Holénia úr valótlanul kettő-szénsavas sókként tüntette föl és idézte az 1882. évi vegyelemzés adatait, holott azok egyszerű szénsavas sókról szólnak, és az ettől eltérő vegyelemzéseként közölt 1899. évi adatok amazzal teljesen azonosak, csak hogy kettő-szénsavas sókra, tehát más alakra vannak átszámítva, a mint ez dr. Hankó szakvéleményében részletesen olvasható.

Holénia úr továbbá «Válasz»-ában hoeszadalmasan fejtegeti, hogy a «Sultan» és a «Salvator»-források mennyire hasonlóak, csaknem azonosak, sőt, hogy a «Sultan» még jobb is.

Erre nézve utalok dr. Hankónak füzetkémében közölt szakvéleményére, a melyből csak e néhány sort idézem: «... bármennyire igyeksem: a lényegre nézve valami közlállooságot, valami feltűnőbb hasonlóságot a Sultan és a Salvator-vizek összetételében nem tudok kieszélni.»

A többi vádat, már t. i. a melyre méltóknak találtam reflektálni, füzetkémében nem annyira én csáfóloom meg, mint inkább tönkrecazófolja azokat dr. Hóleman István, dr. Hankó Vilmos és Gesell Sándor, három országos nevű és tekintélyű szakférfi, a kiknek szaknyilatkozatai füzetkémében egész terjedelmükben olvashatók.

Schütes Ágost

Szinyo-Lipóci «Salvator»-forrás vállalat.

* Az e rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

579—1899. szám.

Arverési hidretmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. bíróságnak 1899. évi V. 366. sz. végzése folytán dr. Windt A. kis-szebeni ügyvéd által képviselt Langer Róbertné zágrábi felperes részére Pechy Antal és neje Pechy Julfalvi alpersek ellen 500 frt követelés s jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1250 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbíróság 1899. évi V. 366/2. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Pechy Julfalvi községben, végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartása határidejűl 1900. január hó 29-ik napjának d. e. 10 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt okrok a legtöbbet igények készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtott követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kis-Szebenben, 1900. évi január hó 7-ikén.

Glück Bertalan, kir. bírósági végrehajtó.

A holland-amerikai útírány. Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom Rotterdamtól New-Yorkig. Cajüt-iroda: Bécs, I., Kolowratring 7/a. Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 10.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsöléséknél alkalmaztatik köszvény-nél, csúznál, tagszaggatásnál és meghúléseknél, és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik.

419—1899. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kis-szebeni kir. járásbíróságnak 1898. évi B 304. sz. végzése folytán Bohus Nándor kis-szebeni felperes részére ifj. Pechy Antal Pechy Julfalvi alperes ellen 394 frt 81 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1080 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbíróság 1899. évi V. 338/2. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Pechy Julfalvi, végr. szenvedő lakásán leendő megtartása határidejűl 1900. évi február hó 1-ső napjának d. e. 10 órája kitézetik, a mikor a bíróság lefoglalt szarvasmarha, lovak, szecsakavágó-gép a legtöbbet igények készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vételárából a végrehajtott követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kis-Szebenben, 1900. évi január hó 11-ikén.

Glück Bertalan, kir. bírósági végrehajtó.

5771—1899. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hlavaty János és neje Ivanczky Mária végrehajtónak ifj. Ludvig (Jurasko) Mihály végrehajtást szenvedő elleni 73 frt 43 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíróság) területén levő Tót-Sóóvár községben fekvő, a tót-sóóvári 130. számú tjkben foglalt és B 1. sorszám alatt ifj. Ludvig (Jurasko) Mihály nevében álló ingatlan birtokjuttalakra 601 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 21-ik napján d. e. 10 órákor Tót-Sóóvár községében leendő megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bñnapfényűl 62 forintot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, Eperjesen, 1899. évi december hó 7-én.

Kádas, kir. toszáki bír.

Vigyázzunk a védjegyre! Mariaczei gyomorcseppek. nagyszerűen hatnak gyomor-bajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszer-étvágytalanság, gyomor-nyegesség, bűzös lehellet, felfújtás, savanyú felbűfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárga, sárga, undor és hányás, gyomorgörccs, szűkülésnél. Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortüiterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhozáknál. Emiltett bajoknál a Mariaczei gyomorcseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

19. szám.

Sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség.

Versenytagyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az 1899. évi december hó 27-ikén kelt 93,838. számú rendeletével a berszevcei állami elemi iskolánál szükséges bekerítési és helyeállítás munkák költségeire 2299 korona 16 fillért engedélyezett.

A fentemlített munkák foganatosításának biztosítása céljából az 1900. évi február hó 12-ik napjának délelőtti 10 órájára a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség hivatali helyiségében (Eperjesen, Fő-utca 92. sz. a.) tartandó zárt ajánlati versenytagyalás hirdetetik.

A versenyzni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bñnapfényűl ellátott zárt ajánlataikat a kitéűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Eperjesen, 1900. évi január hó 7-ikén.

Matavovszky Béla s. k., kir. tanfelügyelő.

A közönség köréből. Köszönőirat Amerikából.

Az eredeti levél szöszzerinti fordítása. Wilhelm Ferencz gyógyszerész úrnak, Neunkirchen, Alsó-Ausztria. New-York, 1898. május 18.

Tisztelt Uram! 1895. november 12-ikén rheumatizmus következtében kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig egy és ugyanazon helyen feküdtem és nem voltam képes egy tapodtat sem mozdulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra esett, jelöl a nagy fájdalmaknak, melyeket ezen évek alatt kiállottam. Majdnem minden gyógymóddal megpróbálkoztam, így villamos borogatással, török fürdővel stb. és az orvosok minden fajtájával, de azért jobban nem éreztem magamat, úgy, hogy az orvos, kihez utóljára fordultam, a pénzt sem fogadta már el, miután azt mondta, úgyszólam. Azon időben történt, hogy találkoztam egy barátom-mal, ki nekem a Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító-teát ajánlotta, mint csalhatatlan szert a rheumatizmus ellen. Bizalmatlan voltam ez új szert iránt, s elmondtam, hogy mi mindent használtam már eddig. A sors úgy akarta, hogy írjak Önnek és szívem azt sugalmazta, hogy mégis van egy segítő, ki engem meggyógyít. És csakugyan meggyőződtem, hogy el egy ilyen megmentő. Nem tudom szavakban kifejezni azon fájdalmakat, melyeket a három éven keresztül kiállottam, de most már nem zavarja semmi egészségemet és e pillanatban úgy érzem magam, mintha újra születtem volna, a világ minden kincsénél többre becsülve a Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító-teát. Legyen oly jó Uram és küldjön nekem postafordultával uv. m. 1 tuczt (12) csomagot az Ön Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító teájából. Önnek a legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradtam tisztellett.

Gordon M. József, 179 Orchard str., New-York. Amerikai Egyesült Államok.

Hirdetési díj: tésért jutányosabb.

A Szécs ma tartja. egyesületi oly méltápezi a ma nagy nyilvöltötte bhuszonegye nyal ünnepszellemi szápolit s büvirágzása társadalmá

Ez alkal sítí nemzet álló lapunk kulturális e rangú szer közgyűlése szönti, hane gyöngéd szóhajt adni esztendő n ből s annáben a Kör az alapítási nek ideje Hálás é esőbb örön reámutatni olvasandó t kített esem messzemén szerű képek lelkű s láng biztatóan lá Avatott sen, hová sület iránti zete. Ott le még élénk két évtized ségében mi egy nagysz

AZ „EP

Fátyó Söt Miért Csa Mily S A dön S Fátyol Seb Fátyol Mí Mar Mí Hisz S Fátyol Ha Nem A Már Csa Elm S